



Nemzeti Társalkodó

Szombaton, $\frac{23}{1}$ = Januarius' 23-dikán

1830

K ö s z ö n t ő

a' Nemzeti

TÁRSALKODÓHOZ,

Az esztendő' 's léte' kezdetén,
1830.

Újj vendég! ki akarsz szállni e' kis Haza'
Rád rég' várakozó néma határra,
Jöjj, szállj-bé; a' magyar honynia, a' nemes
Érzéssel tele szív ölel.

Társalkodj kegyesen, légy nemes és szelid,
Fontos, czélrható, bölts, okos és tudós,
Víg, nyájas, nevető: így enyelegj 's tanits;
Hogy nyíljék a' homály' szeme.

Fellengj ott, hol erős lelkek' aránya léssz;
Szállj ott földre, hol a' közkezeken forogsz;
Búsongj, hol feketés tábla előtt megállsz,
'S hints rózsát a' vidám mezőn.

Bájjolj mindenetek kebled' arannyihoz
Flaccusként a' valót édesen elvegyítsd
Tréfákkal; hogy a' bölts és a' világra

Egyként kebled' ölelje-meg.

Mind felvonva se tartsd—Phédrus' arany-szava—

A' hürt, mert leszakad. Porba se mássz sokat.

Mindenhez te beszélsz: kebled azért vegyes

Mindennel tele-tár legyen.

Egynek rózsá, kökörts; másnak a' télizöld

Kell: Kupriszt keres ez, bájjövet

Az: kerted legyen úgy jól tele rakva, hogy

Bokrétát kiki kössön ott.

Czélod tisztelget a' szent Fejedelmi szék

És a' nemzet eránt: kedves azért leszel.

Édes lépére csalogd méz-szavad által a'

Könyvtől undorodót te majd.

Oh, bár lenne ez így! czélod' elérted ott.

Úgy szent édes öröm töltne-el engem' is;

Pallásnak tüzeket gyujtja Hazám ha fel

Minden kis szöge' hantjain.

Úgy a' Honny, 's a' Magyar-név kivirágzanék,

A' dák dombok alatt rózsá tenyészne csak;

'S Hősink' sírjairól lengene szent öröm

Ránk, megtartva vitéz bevünk'.

Úgy a' jó Hazánk' tollá tüzülne-fel

Én is, bár-mi csekély porszem, örömmel úgy

Hív pennám-ba a' vég óra' ütésin is

Sohajtnám-ki lehelletem'.

Ebredj-fel Magyarom! drága Hazám-ba,

Agg álmod' szemeid' hejjairól töröld!

A' szomszéd Haza', 's a' fényre derült egé

Külföld' nyomdokain fuss.

Ott már dúlnak időn hív Geniussaik,

Társalkodj te is e' létre kapó jeles

Szültöddel; vele majd szányra kelő Napod

Újj fényt parlagidon derít.

Ő felnyitja a' nagy Minden arany körét;

Sírjokból kiemel nemzeti Hőseket;

'S a' porlepte khaos' bús temetőjéből

Újjabb létre hoz ősz Khronoszt.

Képén majd ha ditső lelkei lengenek

Ősínkek; 's e' Hazánk' dolga derülne-ki;

'S földünknek kebleden titkai optikos

Fényben tűnnek előnkbe fel;

Oh, ekkor kebeled mily' nemesen feszül

Érzésid' tüzein! Rajta tehát Magyar!

Szárnyat köss e' magyar-nemzeti fényt hozó

Merkurnak, 's fiadat segítsd.

Újj vendég! ki derek Honnyfiaink' nemes

Karján szálsz-ki az újj év' elején. Te elj

Addig, míg Magyar el; 's nemzeti érzemény

A' Honny' disze eránt buzog!!!

Zeykfalvi idősb Zeyk János

Jentés

Vagynak olyan érdemes Hazánkfiai és egyesületek, a' kiknek a' Társalkodó, ezen első fél esztendőben, folytában fog küldetni, a' nélkül hogy azok magokat bejelentették, annyival-inkább fizettek volna. — Ezeknek, szükség' tudtokra adni, hogy ezen megkülönböztetés az alább írt tekintetből és reménység alatt esik:

a) Azzal a' vélekedéssel vagynak a' küldők, hogy azon derék emberek, rész-szerűen méretlenek még a' Társalkodó' igaz valóságával, vagy részint nintsenek abban az állapotban hogy azt magok' erején jártathassák; más felől pedig —

b) Egész reménységgel vagynak az eránt, hogy ha egyszer résztvevőivé tétődnek azon szép Intézetnek, lelkes és foganatos előmozdítói is lesznek ennek.

Énnél-fogva, telyes bizodalommal váratik töllök: —

a) Hogy mindennek előtte igyekezni fognak a' Társalkodó' lelkével, menetelével 's abból várható számtalan hasznokkal megesmérkedni;

b) Hogy azt és annak hasznait kívánják mindazokkal, a' kikre befolyások vagyon, tehetségök szerént megesmértetni, mentől-többekre kiterjeszteni ezen köz-társalkodásba - való összejövést; és hogy a' lehetőségig azon lesznek, hogy a' jó tonushoz tartozónak nézettség ezen, minden Hazáfiakat Hazájokhoz szorosabbban tsatoló, Társalkodónak jártatása 's az, ez által, idővel, nemzeti olvasványná válják;

c) Hogy magoknak szent kötelességekké tészik, minden köztudást érdemlő gondolatjokat vagy tudássokat, barátságos magyar lélekkel leírni 's a' Redactionhoz a' közre-tétel 's köz-viégálat alá botsátás-végett beküldeni; —

d) Hogy mindazokat, a' kiket arra alkalmatosoknak ítélnék, serkentgetnék

az írásra 's a' táalentumokat, a' mennyiben töllök lehet, henyélni nem engedik.

Jegyzés. Jó lenne, ha egy egyesületet szerkeztethetnének környékjekben egybe, melynek Tagjai magokat ajánlanák arra: —

1) Hogy határozott időkre készítsenek kissebb vagy nagyobb Munkákat a' kiadásra;

2) Hogy a' kijött munkák között, egy, ítéletjek szerént, helytelen állítást is szó nélkül nem hagynak, 's annak megtáfolását könnyen-hagyékonyságból nem halogatják;

e) Hogy a' hol egyesületeknek, corporatioknak tétetik kedveskedés a' Társalkodóval, ott a' fennebbiekre-törekeedésen kívül, annak használására olyan jól intézett pontos rend fog meghatároztatni, hogy egyik tag is, más' vagy másoknak hibájáért, társaikkal nem gondolásokért, egy-könnyen el ne rekesztetődhessék, 's a' Társalkodóhoz nyert jussával-élésében ne gátolatódhassék.

Ezek 's ezekhez hasonló szíves elősegéllései a' Társalkodónak. Ilyen gondoskodások vártnak azon tisztelt Hazánkfiaitól; ezeknek telyesítésére kéretnek hazafiúi bizodalommal.

Hogyha pedig (a' mi alig hihető) lenne vagy-egy olyan köztök, a' ki ezen barátságos ajánlást, a' fennebbi kívánások mellett, el nem fogadhatónak találná; az, kérettetik ezeránti határozását a' Redactionnak tudtára adni és a' kezéhez ment darabokat vissza küldeni a' lehető sietséggel, hogy lehessen a' néki szánt Társalkodót, más, a' henne vetett reménységnek megfelelő, Hazáfinak, annak mentől-kevesebb hátramaradásával, jártatni.

A' kik pedig egyébaránt örömmel és magok' ösztönéből vennék vállaikra a' barátságos kézzel reájok tett és minden erőltetéstől üres könnyű terhet, de azt a'

tallának, hogy más fizetett legyen érettek, azok is könnyen segíthetnek lelkök' azon nemes szúralmán (scrupulussán); — fogadják a' nékik ajánlottát, mint bennük-vetett szép bizodalom' jelét, kedvesen, 's a' helyett jártassanak magok másolnak (akar magánosok, akar eggyesületek legyenek azok), kikhez hasonló reménységjek lehet, mint a' milyennel erántok viseltettek a' nékik kedveskedők, értékjek és hazafiúságjuk' mértékéhez képpest, több vagy kevesebb Társalkodókat; ez az újabb nyeres, újabb gyrapodása lesz a' köz-tzélnek.

A' JÓ GAZDASÁGRÓL,

mint a'

CULTURA' ELŐMOZDÍTÓJÁRÓL.

Mint az Orvos, a' kinek betege' bajait ki kell előbb tudakolni, míg orvoslásához foghatna: úgy mi-is, Hazánk' virágzását előmozdítani törekedő Hazafiak és Hazaleányok vizsgáljuk-meg előbb a' Cultura' előmenetelét gátló, 's annak útjában álló Akadályokat, míg elhárításán munkálódhatnánk. — Az én' vélekedésem szerint, egy igen nagy akadálja a' Cultura' előmenetelének, finántziánk' beteges-vólta. Én tehát ebbe ereszkedem belé, 's egy-két jegyzést teszek ezen tárgyról, nem azért mintha valami nagy világosítást, kimerített útmutatást képzelnék ez által közre botsátani; hanem tsak figyelmessé kívántam tsekély észrevételeim által Hazánk' okosabb és tanultabb embereit tenni arra, hogy a' dolgot ezen oldalról is megvizsgálván, jó ideákat hozzanak a' Közönség eleibe.

A' finántziánk' nevezetesen azért is rossz, mert, nem az a' főbb törekedésünk, hogy a' pénz ki ne mennjen az országból, és nem szorítottuk-meg eléggé a' lu-

xusnak azon ágait, mellyek a' pénzt kiviszik. Illyenek: —

1) A' Gazdagok' vendégeskedéseiben, asztaladásaikban elkerülhetetlennek tartató sok külföldi ingredientziák. Nem vagyok én a' jó ízű ételeknek koránt-is ellensége; hanem azok nem tsak a' künét hozattakból készülhetnek: vagynak hazai megbetsülhetetlen Productumaink is p. o. jó boraink tokaji, budai Magyarországon; sőt itten Erdélyben-is sok helylyen készülnek olyan jó ízű asszuszóló-borok, mint a' tokaji, és olyan piros bor, mint a' budai, nevezetesen a' Fel-Gyógyi hegyekben olyan terem, hogy egyszer a' Kološvárt árult budaitól meg nem esmérhették. Egy Uri ember Erdélyben, készített olyan sámpányert, mely szinte felérte az igazit. Gyümöltseink-is vagynak igen jók, rész-szerént természetesen, más részént mesterségesen természetelők, mellyeket nem számlálok elő; hanem tudják azt ügyesebb gazdasszonyaink, hogy ezekből igen különböző jó és kedves ízű ételeket, italokat lehet készíteni. — Makaronikat, muntlisztet, sok-féle kásákat lehet már Erdélyben, nem tsak egy városban találni. — A' finomabb zöldségeket mellyeket itten még nem esmérünk eléggé, éppen úgy megtermi hazánk' földé-is; ezeknek számát tehát naponként szaporítani lehet, mellyet annyival-inkább óbajthatni, hogy az igazi jó konyhát, főbbként, a' válogatott zöldségek tészik; ezeknek természetéről, vagynak, igen jó német, frantzia munkák; ezek közzül némellyet magyarrá fordítani nem tsak jó, hanem hazafiság-is vólna. De ezekkel tsupán, meg nem élünk: mit mondanak, a' kik a' kávéét szeretik, és nála nélkül el nem élhetnek; a' kik a' nádmézzel, fűszerekkel készült tsemegéket 's tzifrább ételeket nem hagynák-el jó szívvel? Jól van; én magam-is szeretem ezeket. Nem-is

azt mondom; hogy teljességgel semmi külföldi be ne hozattassék, hanem ezeket is sok tekintetben lehet pótolni. A' vizahó jagot, mely igen drága, hihető hogy más halainkból-is kipótolhatni: de adhat erre a' tzelra a' Chémia talán más alakot-is, mely éppen ezen szolgálatot tegye, és hazai legyen; — a' fűszereket is nagy részben ki lehet pótolni: p. o. a' tsipke-gyümöltsmag, gyengén pergelve, vanília-ízt ad, valamint a' törökbúza-is kisebb mértékben; — sáfrány itt-is megterem, még-pedig szabad földben, és sokkal jobb, mint a' müllyent a' börtökben árúlnak; a' babér (*laurus nobilis*) virágházban, pintzében, és talán kenderpozdorjával fedve, künn is kitelelő, nálunk természetű plánta; citrom, narants, kevés jó ügyelet mellett, bő terméssel fizet virágházainkban, de a' citromlevet erőssen jól ki lehet pótolni a' tisztított borkővel (*acidum tartari*). Coriander megterem nállunk hideg földben, mivel' egy-nyári plánta, mivelése nem nagy-utánjárásba kerül, és erőssen bő terméssel fizet; a' borsot kipótolja a' paprika, melynek törésére Debretzenben külön-malom van, és óltson törő. A' maló'sa helyett, jó édes kövér szőlőt felkötözve fűtött házban, és minekutánna megszáradott, le-szemelve egymásra edénybe rakva, bizvást lehet akarmely ételbe hasznát-venni. A' mondola nállunk-is megterem verő fényes oldalakon: tsak-hogy jó móddal miveltezzék. — A' kávé nagyon pótolhatja egy nállunk-is megtermő plánta (*astragalus*), mellyet más, még-hidegebb climájú országban nagyon mivelnek, és veszik-hasznát e' végre: ennek pergelt magvai közzé a' fennebb említett tsipke-gyümöltsmag elegyítve, igen jó aromát ad. — A' nádméz, egy igen nevezetes ingredientzia a' jobb ételekben és italokban; ezt-is a' hazai productumokból, sok részben ki lehet pótolni.

Tzúkor-alak nagy mértékben van a' juhharfa' tavaszi levében, a' törökbúza' szárában, virágzásakor, répában, murokban, 's majd minden gyümöltsbén, p. o. még az almában-is. — Erre, tudom, az a' felelet: nem érdemli a' munkát. De, éppen az a' rossz principium: — minden, a' mivel a' hazában pénz marasztatik, megérdemli a' jó hazafi' fáradságát.

Ezeket és mindazokon a' tárgyakon, mellyek által a' pénz hozandó külföldi productumok elkerülhetővé tétetődhetnek, vagy mással kipótolódhatnak, dolgozzanak tudósaink; asszonyaink pedig, kiknek találós eszük az élet' kedvesebbé és könnyebbé-tételére ezer-meg-ezer módot gondol; azonban a' mire kedvek van, annak teljesítésében-is fáradhatatlannok, vegyék magokra ezen unalmas próbatételeket. Időt, egy eleven lelkű asszony eleget tud kapni, kivált' Uri asszonyaink, a' kiknek házi foglalatosságai nem olyan terhesek, — még a' betegesebbek-is rá-érkezhetnek; mihelyt valódi dolgok lenne, jobbkor kezdenék a' napot, semmiségekkel nem foglalatokodnának annyit. — Ezen elfoglaltságok különben-is hasznos lenne mind lelki mind testi egéssége' fenntartására; mert ugyan-is, legtöbb betegsége a' szépnemnek abból eredett, hogy valódi elfoglaltatása nem lévén, szabadon eresztette kóvájogni gondolatjait, az ábrándozás, sok rossz Román' olvasása elkábította, a' végre, unalomi' sibbadásba hozta, mely a' fejnépnek különösön rossz, — ez, a' jobb részt, testi, a' gyengébbet, erköltsi (*moralis*) beteggé teszi. Legtöbben, azért léptenek félre, mivel' megürült lelkek időtöltést sovárogyva, elébb, helyt-adtak a' tsapodár beszéllőnek, utóbb megkedvellették azt, míg a' roszbán tovább-tovább haladtak. Ezen rosznak fészke, sokban, még-Leány-korokba meg volt vetve, midőn némely leány a' helyett

hogy a' házi élet' szép érzéseiben, egy jó anyának gondjai feleséglésében boldogságát találta volna, a' természet' szebb érzései eránt hidegen, tsak a' házon-kivül üzte időtöltéseit, és ha nem volt örökké lármás vendégségeken, vagy a' háznál nem 'sibongottak hízelkedők, mulattatók körülötte, klastromnak tettzett az annya' háza.

2.) Sok pénzt kiviszen Hazánkából a' szép öltözet-is, különösen az asszonyoké: — szollván elébb az asszony-öltözetekről, — mellyek a' tzifrábbak? — A' bársony, a' túlánglész, a' seljem, a' blondok: valjon ezeket okvetetlen kell-é hozni? valjon, nem lehetne-é ezeket utanjárással a' hazában-is éppen úgy megszöni? seljmet, a' hazában-is lehet természetni: de hallottam bizonyos helyről, hogy a' ketskének, van a' durva szörök között bizonyos igen finom pelyhek, melyet ha kifűsülnek, még, bársonyt-is lehetne belőlle szöni, valamint merinot seljem-juhok'(merinok) gyapjából; tsipkét, már-is sokan tudnak kötni: ezt, lehet fain fejr seljemből, és mindjárt meg van a' blondin; stikkolásokat (hímvarrásokat) pedig olyan szépeket láttam, hogy a' bétsinél semmivel nem lehet hátrább tenni; tsak kár e' részben, hogy közönségesen a' mustrák nem a' legjobban vagynak választva, a' minn pedig könnyű volna segíteni. — A' kevésbé szép köntöseit a' szépnemnek, az ánglus gyólts'sakonét, musslinet; ezeket, még-könnyebben lehetne hazánkban készíteni. Vagynak már gyapott-fonó machinák, lehetne az újjabb találmány szerént, len-fonót-is hozatni; lehetne szép vallizt, gyapott-atlatzot, szép gyóltsot, kamuka-asztalnémuiket az országban-is szöni.

A' mia a' férfiak' öltözetét illeti: az, még könnyebb, seljem juhok már-is szaporodván-el az országban, azoknak gyapjai-

ból finom posztót, a' ketske' pelyhéből vigont lehetne készíteni. — Mind oknélkülvaló szószaporítás, — gondolják némelleyek, hiszen, hol vagynak fabrikáink? — éppen ez a' baj, — tsak lenne elébb bizonyos az ember, hogy a' helyett hogy a' hazait tsak azért-is megvessék, inkább megveszik és viselik lelkes asszonyaink betsesnek nézván a' honnyit — lehetne fabrikákat állítani, azt a' pénzt, a' mit most külföldi áruportékákért adunk, sebünkbe marasztva, könnyű volna fabrikák' tartására fordítani. Egy ember nem kezdhet újjításokat, kilentz; tíz már, igen; egyet fősvénynek, vagy kimélve, tsudásnak (pedantnak) neveznek, egy kis társaságban már ügyességnek originalitásnak tettzhetik: — sőt én, még azt sem mondom, hogy egyszerre minden külföldről lemondjanak; tsak abban egygyeznének-meg, hogy p. o. öt, hat, vagy legfeljebb, tíz esztendő alatt okvetetlen megtesznek minden előkészületeket, 's azután semmi esetben nem aduak külföldiért pénzt ki: addig pedig, ügyesebb, lelkesebb asszonyaink kívánnák a' Publicumot lassanként elszoktatni a' sok külföldről. A' férfiak-is, a' helyett hogy őket azzal bosszantanák, inkább serkentsek buzdítsák: mert az ügyes eleven lelkü asszonyok sokat tehetnek, sokat tettek eddig-is. Különösen sokat reménylek én mostani Gubernátornénk Baró Jósika Jánosné Ó-Excellentziájától, a' ki a' több jók között, egy szép időtöltést esmértetett-meg a' Dámakkal, a' virágokkal-bajlódást. Ez a' nemes időtöltés az üressebb órákat jobban tölti-be, a' szívet emeli, az indúlatokat tsendesíti, 's ez által türelmesebbé, jobbá teszi az embert: minden, a' ki a' természetet vizsgálja, religiosusabb, résztvevőbb, a' mások' hibái vagy megbántásai eránt, engedelmesebb lessz: hol kell pedig ezeknél szebb virtus? és, mi szebb látás,

mint egy szép asszonyt Flora-gyermekei közt szemlélni? (végezete következik)

Egy kedves Szász Atyánkfia'

Törvényt illető Kérdései.

Minthogy országunk' Törvényeiben, találatnak némely olyan tikkellyek, mellyeknek elhatározására, nem lehet minden magános embernek elég bátorsága; midőn azomban minden hazafi érzi, mely szükséges dolog a' törvényben, 's annak magyarázatjában is a' határozottság: elliszem, többen lesznek, a' kik kívánnának nyomosan, 's meghatározólag világosodni ezen kérdésekben:

1) A' Hármas Törvény-Könyv I-ső része 6-dik Tikkelye szerint, a' leány-negyed'kiadásáról való mentség-levél (expeditoria), miért csak úgy elégséges a' nemesség bizonyítására, ha az a' szerentesett fizetés, a' királyi jussokbeli időmúlást eltöltötte? e' szerint, időmúlás (praescriptio) által, lehet-é nemesi szabadságot szerezni?

2) Ha valaki fejedelmi adomány mellett bírató jószágokat a' tulajdonos familiától zálogon megvásárolva bírt, 's azon familia' magva' szakadása után is 100 esztendeig békességesen bírnak a' zálogtartó maradéki; megnyerték-é magoknak időmúlás által azon Jószágot, a' Hármas-Törvény-Könyv I-ső része' 23-dik Tikkelye szerint?

3) Mikor a' leány, anyja' 's testvérei megeggyezésesekből megyen férjhez, paraszt emberhez, 's annál-fogva, a' ki nem-adott leány-negyedet jószágul kapja-ki, a' Hármas-Törvény-Könyv I-ső része' 29-, 30-dik Tikkelyei szerint, ezen jószág által, maga és gyermekei megnevesednek-é?

4) Ha valamely adomány-levélben (Donatio) a' mag-szakadás (defectus) esetére, testálható jus engedtetett, valjon

ha paraszt ember nyeri-meg hagyomány-levél (Testamentum) mellett az ilyen jószágot, — nemessége, megszeretett-é az által?

Most, tsak kérdéseket kívántam az Erdélyi Társalkodó által közölni. Azért hogy Szász nemzetből való vagyok, reménylem, nem fogják rossz neven venni a' Magyar- és Székely-nemzet' fiai a' magyar törvény tanulásában való foglalkozkodásomat, midőn tzcélom, hivatalokat viselni. Íram, 1850-ban febr. 4-dikén:

A' testamentom-tétel nélkül megholt
Gazdagnak sok atyafiai akadnak.

Ez előtt mintegy száz esztendővel eléméné egy Bonnet Claudius Ferentz nevű ifjú ember Frantziaországból, üres tarisznyával ugyan, de tiszta lelki esmérettel, Indiákba. Ez, minekutánna, mint Robinson, sok tsudálatos dolgokon ment volna által, végre Madagaskárba juta; a' hol a' Királynak kedvébe esvén, annak Tanácsosává, Ministerévé, Mindelessévé leve. A' Monárka' halála után pedig, a' Népnek választása által, éppen Királyvá. Megholt, végre, tőlle származott örökösök nélkül, és hagyott hetvenöt millió ft. sterlinget, mellyeket ő az ánglus napkeleti Kompania' Bankjába tett volt be. Azt írják, hogy Frantziaországban 1777 személy találkozott, a' kik azt erőssítik, hogy a' megholt Bonnet Claudius Ferentzel atyafiasok. Még pedig mindenik megtáfolhatatlan bizonyságokkal mutattja meg. Sőt egy, familiájával kevélykedő Nemes is, a' ki addig azt mondogatta, hogy az ő' familiája semmi elegy-belegy nemzettségekkel nintsen megelegyedve, most azt igyekezik megmutatni, hogy az ő' ő-s-anya minden ellenmondás nélkül Bonnet leány volt.

N. N.

Kitsiny er6, nagy tereh.

Kevés idővel ezelőtt, ángliában egy londoni Polgárnak az a' gondolat jött fejébe, hogy a' Státus cassájának a' nemzeti adósság' interesse' fizetésének könnyebbítésére hat font sterlinget ajándékozzon. A' mit egy Mathematikus megtudván felvetette, hogy ezen nagy lelkü ajándékozás mennyiben felelne-meg tzeljának. — A' Státus egész adóssága térszen 900 millió font sterlinget. Az interestes, mellyet attól fizetni kell, több's kevesebb 4.1/2 pCent. Az interestes tehát egy esztendőre térszen 40 millió font sterlinget; — egy napra 109,489 fontot és 10 sh. — egy órára 4,566 fontot, 4 sh. 2 pencet; — egy minutára 76 fontot; és egy szecundára 1 fontot, 5 sh. 5. p. — Az egész ajándék' tehát a' Státus' adóssága' interessének tsak 5 szekundára eső részének lefizetésére sem volna elégséges. Egy-annyi időtske pedig ez, mely arra sem elég, hogy az ember az alatt, az elfogadott ajándék-pénzért egy nyugtató-levelet írjon.

N. N.

A' Siket-némák Párisban

Egy valaki azt írja, hogy midőn ő Párisban a' Siket-némák' Intézetében egy közönséges próba-apon jelen lett volna, egynek a' nevendékek közzül ez a' kérdés tétetett eleibe írásban, megfejtés vagy arravaló megfelelés-végett: "Mitsoda külömség vagyon a' kívánság és a' reménység között?" Melyre a' nevendék így felelt: "a' kívánság a' szívnek hajlandósága, a' reménység a' léleknek bizodalma." — Ugyanazon kérdésre a' másik így felelt: "a' kívánság egy élőfa, levelekkel, a' reménység egy élőfa, virágokkal; — a' dologgalvaló élés, egy élőfa, gyümölsökkel." — Az elsőnek

felelete metafizikai élességre, a' másodike elmés és szép combinatióra mutat. — Még több ilyen szép körül-írásokat is lehetne adni ezekhez, mellyeket az említett Siket-némák az eleikbe adott kérdésekre feleltenek. T. i. "az örökkévalóság egy nap, tegnap és hólnap nélkül. — A' háládatosság a' szívnek emlékező tehetsége. — Az érzékenységek az ideák' hordozói. (Trager).

A' BÖLTSÓJÉBEN ELHÓLT
TÁRSALKODÓHOZ

A' Híradó' biztatásai-közben szöbéli hírből úgy értém, hogy a' Társalkodó, melyből már két árkust kaptam, és a' melyre negyed-magammal subscriáltam, a' kevés számu subscribensek miatt, el fog maradni; mely ha igaz, fájdalmas. Ne vegye rossz neven, ha én a' Társalkodóhoz intézett újj-esztendei szép, lelkes köszöntőre vissza emlékezővén, 50 esztendős koromban kezdek vers-faragáshoz. — A' kinek többje van, többet adhat, többel-is tartozik, töllem a' kevésből a' keveset, egy fillérből egy fillért, vegyen jó-neven a' Társalkodó.

Kedves Hazám' Újj Vendége!

Kit szép lelkek szülének,
Mi-kedves reményt nyújtál Te
A' szívnek és elmének!
Mennyi gyönyörűt, sok szépet,
Búst, vigat, rosszat és jót
Elegyülve, várok vala
Tölled, mint boldogítót! —
Mely mohon, és érzékenyül,
Még póládban szemlélve,
Szorítlak vala szívemhez,
Hogy láthatalak élve! —
Mint az édes Atya's Anya
Szerelmes gyümölsének;

Én is úgy örvendek vala
 Ez' elmék' Szülöttjének.
 Kedves Magzat! kit Erdélynek
 Nagy fiai nemzének,
 Hogy át-adnának az idők'
 Késő jövődjének,
 Úgy nézélék, mint atyafit;
 Bár hozzám távol-lévőt,
 Előre szemlélvén benned
 A' rám-nézve jól-tévőt—
 Elgondolva, ha böltsödből
 Ifjúságot érhetel,
 'S ebben növe-szerentsésen
 Megemberesedhetel, —
 Mennyi kintseket fedezsz-fel
 Edes Hazám' jóvára,
 Mennyi áldást hintegetsz-el
 Hazám' minden Fijára!
 Benned vetett szép reménnyel
 Így örvendék előre,
 Így nézék-ki, Téged látva,
 Egy böldeg jövődjére;
 De, fájdalom! szép reményem,
 Be-mostohán megsalál,
 Midőn Te, hív Társalkodóm,
 Még böltsödben elhalál! —
 Vajha minden nemes lelkek
 Rajtad így bánkódnának
 'S veled még bús sírodban is,
 Együtt társalkodnának!
 Úgy talán még valahára
 Egyszer újra születnél,
 'S többet élve jót reménylve,
 Több 's nagyobb jót tehetnél!

A' Társalkodó' felelete:

Mit búsongsz Halandó? — hiszen
 Velem beszélsz — élnem kell! —
 Tán Téged elébb elviszen
 A' halál nekem — nem kell.

A' Nemz. Társalkodó' fizető-Olvasóinak
 Név-Laistroma *)

T. Vajda Dániel Prof. - N. Enyed
 B. Bánffi Ferentz - - - Fugad
 T. Sárpataki 'Sigm. Táblab. - - Tövis
 T. Váradí Sámuel Med. Dr. - N. Enyed
 T. Szász Károly Prof. - N. Enyed
 T. Szűts Sámuel, Fiscal. - Miskóltz
 A' Ref. Kollegy. T. Seniora M. Vásárhely
 A' Ref. Gymnas. T. Seniora Szászváros
 A' Ref. Kollegy. T. Seniora Kološvár
 T. Költő László Ref. Pap Úr Sarmaság
 N. Benedek Sám. Ud.v.b. Úr P. Kamarás
 A' Ref. Gymnasium' T. Seniora - Zilah
 A' Ref. Kollegy. T. Seniora Sz. Udvarhely
 T. Moos István Ügyvéd Úr M. Vásárhely
 T. Hertzeg János Táblab. Úr N. Enyed
 M. Idősb Zeyk Miklós Úr M. Vásárhely
 M. Zeyk Dán. Táb. Assess. Úr M. Vásárhely
 M. Zeyk Babette Kisasszony M. Vásárhely
 M. Zeyk Károly Úr - M. Vásárhely
 M. Zeyk László Úr - M. Vásárhely
 Gr. Idősb Széki Teleki József Sósmező
 Gr. Petkiné Ónga - M. Vásárhely
 T. Pocsá Pál Táb. Protok. M. Vásárhely
 Gr. Bethlen Gergely - M. Vásárhely
 T. Keresztes 'Sigm. Protok. M. Vásárhely
 T. Brandekker Sim. Patikár. M. Vásárhely
 T. Kováts János Patikár. M. Vásárhely
 A' Ref. Kollegy. Könyvtára M. Vásárhely
 T. Magistratus - M. Vásárhely
 T. Nagy György Ref. Pap. Úr K. Vásárhely
 T. Szathmári Pap 'Sigm. Pap Úr Vízakna
 T. Héczei Gábor Úr Procurat. Somlyó
 T. Gedő József Úr - - Zalatna
 Ns. Hunyad - Vgye' T. Széke' Bírái
 és Szószóllói - - - Déva

(a' többi következik)

* Azoké, a' kik a' Híradó mellett gratisjára
 Társalkodón kivül pártfogolják ezt az új la-
 tétet — különösen és magánosan.